

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้เป็นการวิจัยแบบหลายวิธี (multi-method approach) ทั้งวิธีการเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานการศึกษาขั้นพื้นฐานนครสวรรค์เขต 1 (พ.ศ. 2549) จำนวน 3 โรงเรียน ซึ่งมีครูในสังกัด 28 คน จุดมุ่งหมายของการวิจัยมี 3 ประการคือ เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนขนาดเล็กในจังหวัดนครสวรรค์ เพื่อพัฒนากระบวนการเครือข่ายการพัฒนาครูด้านการจัดสิ่งแวดล้อมในชั้นเรียนที่ช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้โดยการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองสำหรับโรงเรียนขนาดเล็กในจังหวัดนครสวรรค์ และเพื่อศึกษาเจตคติของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับกระบวนการเครือข่ายการพัฒนาครูด้านการจัดสิ่งแวดล้อมในชั้นเรียนที่ช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้โดยการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองสำหรับโรงเรียนขนาดเล็กในจังหวัดนครสวรรค์

วิธีดำเนินการวิจัยแบ่งเป็น 3 ระยะคือ การสร้างทีมงานนักวิจัยและการสำรวจสภาพและปัญหาด้านการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนขนาดเล็ก การพัฒนากระบวนการเครือข่ายการพัฒนาครูด้านการจัดสิ่งแวดล้อมในชั้นเรียนที่ช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้โดยการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง และการศึกษาเจตคติของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับกระบวนการเครือข่ายการพัฒนาครูด้านการจัดสิ่งแวดล้อมในชั้นเรียนที่ช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้โดยการสร้างองค์ความรู้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสำรวจ CLES และ แบบสำรวจเจตคติของครูเกี่ยวกับระบบเครือข่ายการพัฒนาครูด้านการจัดสิ่งแวดล้อมในชั้นเรียนที่ช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้โดยการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองสำหรับโรงเรียนขนาดเล็กในจังหวัดนครสวรรค์

ผลการวิจัยพบว่า สภาพทั่วไปของโรงเรียนขนาดเล็กเป็นโรงเรียนที่อยู่ในชนบท มีสภาพทรุดโทรม เนื่องจากขาดการดูแลรักษา ขาดห้องปฏิบัติการ และสนามกีฬา ขาดครูและงบประมาณสนับสนุน คนในชุมชนมีฐานะยากจน ไม่อาจช่วยเหลือโรงเรียนได้เต็มที่ แต่ก็ยังต้องการให้มีโรงเรียนอยู่ต่อไป ปัญหาของโรงเรียนขนาดเล็กเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้มี 3 ด้านคือ ด้านผู้เรียน ด้านครูและด้านสื่อการเรียนการสอน กระบวนการเครือข่ายการพัฒนาครูด้านการจัดสภาพแวดล้อมในชั้นเรียนที่ช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้โดยการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง ประกอบด้วยขั้นตอนการปฏิบัติ 3 ขั้นตอน คือ การสร้างทีมงานของโรงเรียน การดำเนินการพัฒนาครูด้านการจัดสิ่งแวดล้อมในชั้นเรียนที่ช่วยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้โดยการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง การจัดประชุมเสนอผลงานของครูทั้งโรงเรียน ประการสำคัญก็คือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับกระบวนการนี้ มีความพึงพอใจกระบวนการดังกล่าว

Abstract

The methodology used to answer the research questions was a multi-method approach utilizing both quantitative and qualitative methods. This study describes a networking process conducted in Thailand (2006) that resulted in changes in teachers' competencies to improve their classroom environments using a constructivist perspective. The study involved three phases. First, with the cooperation of university staff, educational-area supervisors and principals, the research team was conducted and the nature and learning problems in small schools were studied. Second, a networking process was developed to be implemented in schools and then attitudes of stakeholders about this process was assessed. This process involved 3 steps: forming team in school; working with the teachers on how to improve their classroom environments through the constructivist perspective. Finally, setting opportunity for teachers to present their own action research about improving classroom environments using a constructivist perspective. There were 6 mini steps in step two of this process. These involved: working with the teachers on how to improve their classroom environments through the constructivist perspective; assessing the students' actual and preferred classroom environments with the Constructivist Learning Environment Survey; providing the results to the teachers and assisting them in making action plans to improve their own classroom environments; collecting qualitative data from students about the class, activities and the teacher; holding weekly individual meetings with the teachers concerning class occurrences and specific techniques that could be used in an attempt to change the actual environments; and re-assessing the students' actual environments. Research instruments were the Constructivist Learning Environments Survey and Attitude questionnaire. Research results showed that small schools usually situated in low socio-economic communities which were far from the city. These schools were old and lack of teachers and support about budget, specific laboratory and playground. There were three problems concerning teaching and learning in these schools. The problems were about teachers, students and instructional instruments. This process was effective to be implemented in small schools and all stakeholders were satisfied with this process.